

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123210520
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123210520.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: A. B., C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX E., F. G. XX, zastúpená: JUDr. Lenka Polák Csikyová, advokát, 080 01 Prešov, Hlavná 137, p r o t i žalovanému: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E., E. XX, o uloženie povinnosti nepribližovať sa a prísl. takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Prešov č. konania 17C/74/2023-13 zo dňa 11.10.2023.

III. Žalobkyňa nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému súd nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 16.11.2023 žiadala uložiť žalovanému, aby sa úmyselne nepribližoval k nej na vzdialenosť menšiu ako 100 metrov s výnimkou účasti na nevyhnutných procesných úkonoch v konaniach pred súdmi orgánmi činnými v trestnom konaní alebo inými orgánmi verejnej moci v rozsahu nevyhnutnom pre riadnu účasť žalovaného na týchto konaniach, ako aj s výnimkou priblíženia sa k žalobkyni pre potreby realizácie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov k maloletej H. B. v zmysle rozsudku tohto súdu č.k. 27P/27/2019-77 a to na dobu neurčitú. Ďalej žalobkyňa žiadala uložiť žalovanému, aby sa podrobil a strpel inštaláciu technických prostriedkov – osobného identifikačného zariadenia kontrolovanej osoby a zariadenia na určenie polohy kontrolovanej osoby a vo vzťahu k žalobkyni zariadenia varovania blízkosti chránenej osoby. Napokon žiadala uložiť kontrolu dodržiavania uložených povinností vo vzťahu k žalovanému vyššie uvedenými technickými prostriedkami, neuviedla však komu túto kontrolu chce uložiť. V žalobe uviedla, že manželstvo so žalovaným bolo právoplatne rozvedené, so žalovaným nežije v spoločnej domácnosti a uviedla, že ešte počas manželstva sa žalovaný dlhodobo k nej správal násilne. V roku 2015 bol aj trestne stíhaný pre trestný čin nebezpečného vyhrážania. V roku 2017 sa situácia zhoršila natoľko, že žalobkyňa opustila spoločnú domácnosť aj s dcérou H.. Ani po rozvoде manželstva sa správanie žalovaného nezmenilo, naďalej chcel mať žalobkyňu pod kontrolou a výrazne sa to zhoršilo po tom, čo v septembri 2023 si žalobkyňa našla nového partnera. Žalovaný každý deň sedel na lavičke pred bytovým domom, kde žalobkyňa býva, zastrašoval ju, že ju dá sledovať. Stále má kľúče od jej bytu, čo zintenzívňuje obavy žalobkyne, ktorá pociťuje stres, neistotu a strach. Dňa 24.9.2023 zistila, že v byte veľa vecí chýba, zavolała políciu, pričom žalovaný sa priznal, že v byte bol on. V dôsledku vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je uvedený byt vo výlučnom vlastníctve žalobkyne a žalovaný nemá žiadne právo na vstup do tohto bytu. Dňa 25.9.2023 žalovaný pred bytovým domom kričal, že žalobkyňu zabije a potom aj seba, pretože nemá už prečo žiť. Nasledujúci deň jej volala vystrašená dcéra I. B., že žalovaný má úmysel zabiť žalobkyňu aj

seba, preto sa žalobkyňa v panike zamkla a zavolala políciu. Tá stretla žalovaného pred bytovým domom žalobkyne. Zo šoku žalobkyňa dostala panický atak, takže príslušník polície musel zavolať záchrannú službu. Odvtedy žalobkyňa má strach opustiť byt. Dňa 28.9.2023 bola nútená vybaviť si nejaké veci, na ulici však zbadala žalovaného ako sedí v aute a nasledoval ju. Keď sa schovala v obchode, žalovaný po chvíli stál pri nej s otázkou: „Prečo mi to robíš?“, čo viackrát zopakoval. Žalobkyňa ďalej v žalobe poukázala na právoplatné uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým žalovanému súd vyslovil zákaz priblíženia k žalobkyňi v súlade so žalobným petitom v tejto žalobe. Potvrdila, že doposiaľ síce žalovaný rešpektuje zákaz priblíženia, nekontaktuje ju, hoci sa zdržiava v jej blízkosti, keďže denne navštevuje svojich príbuzných bývajúcich v tom istom bytovom dome ako žalobkyňa. Vyslovila presvedčenie, že v prípade zániku uloženej povinnosti by žalovaný pokračoval v protiprávnom konaní zasahujúcim do jej psychickej alebo fyzickej integrity.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Súd vykonal dokovanie výsluchom žalobkyne, spisom tohto súdu 17C/74/2023, 11C/3/2024, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Manželstvo strán bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 27P/27/2019-77 zo dňa 6.11.2019, ktorý sa stal právoplatným 28.11.2019. Z manželstva pochádza viac detí, ktoré sú už samostatné, okrem maloletej H. nar. XX.X.XXXX, ktorá na základe súdom schválenej rodičovskej dohody bola zverená rozvodovým rozsudkom do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v dvojtzdňových intervaloch.

5. Následne strany sporu uzavreli dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorou žalobkyňa sa stala výlučnou vlastníčkou bytu v E., F. G. XX, kde aj ostala bývať po rozvode a žalovanému pripadol rodinný dom na ulicu E. XX J. E., kde žalovaný býva.

6. Dňa 3.10.2023 podala žalobkyňa návrh na neodkladné opatrenie zhodne so žalobným petitom v tejto žalobe, navyše však sama v návrhu uviedla, aby jej bola uložená povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o neodkladnom opatrení žalobu o uloženie povinnosti zákazu priblíženia sa proti žalovanému. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia obsahuje zhodné skutkové zdôvodnenie s touto žalobou. K návrhu žalobkyňa pripojila záznam o zhodnotení jej zdravotného stavu spracovaný záchrannou službou dňa 26.9.2023, z ktorého vyplýva, že žalobkyňi bola zistená akútna reakcia na stres a bol jej podaný Neurol.

7. Prílohou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo aj upovedomenie žalobkyne ako poškodenej z OOPZ Prešov juh zo dňa 23.11.2015 o vznesení obvinenia žalovanému pre prečin nebezpečného vyhrážania, tiež potvrdenie polície z 5.8.2019, že dňa 30.3.2019 žalobkyňa oznámila napadnutie zo strany jej manžela a potvrdenie polície z 25.9.2023 o tom, že žalobkyňa oznámila podozrenie z trestného činu nebezpečného vyhrážania. Doložené bolo aj čestné vyhlásenie plnoletej dcéry strán I. B. z 2.10.2023, ktorá žije s rodinou vo Veľkej Británii. Prehlásila v ňom, že otec sa stále správal k deťom a k žalobkyňi agresívne, má výbušnú povahu a aj po rozvode neustále žalobkyňu prenasleduje, vyhráža sa jej a zastrašuje ju. Preto pricestovala na Slovensko, aby pomohla mame. Uviedla, že otec každý deň prechádza po ulici, kde mama býva, stalo sa, že kričal, že zabije ju aj seba. Asi pred týždňom, keď otec šiel na cintorín, kde sú pochovaní ich blízki, sa znovu vyjadril tak, že zabije seba aj žalobkyňu. Preto hneď volala mame, aby sa skryla z dôvodu, že otec jej chce ublížiť. Uviedla, že má strach z toho, že otec sa raz neovládne a skutočne mame ublíži.

8. Na základe týchto skutočností súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením č.k. 17C/74/2023-13 z 11.10.2023, ktoré sa stalo právoplatným 28.10.2023, keďže žalovaný nepodal voči nemu odvolanie. V uvedenom spise sa nachádza aj záznam z inštalácie a aktivácie príslušných technických prostriedkov žalovanému z 13.10.2023.

9. Dňa 29.12.2023 žalovaný podal žiadosť o zrušenie osobného identifikačného zariadenia, ktorú bližšie neodôvodnil. Konanie sa vedie pod sp. zn. 11C/3/2024, pričom súd vyzval žalovaného na doplnenie návrhu výzvou zo dňa 26.1.2024, na ktorú žalovaný zatiaľ nereagoval.

10. Žalobkyňa v tomto spore vo svojej výpovedi zotrvala na tom, čo uviedla v žalobe. Potvrdila však, že zmenila svoje bydlisko a presťahovala sa do Košíc. Žalobkyňa v priebehu tohto sporu zaslala súdu jej ďalšie trestné oznámenie, ktoré podala na žalovaného zápisnične na OOPZ Prešov juh dňa 24.1.2024. V ňom uviedla, že dňa 25.11.2023 okolo 22:30 hod. chcela ísť na rómsku zábavu v Jumbo klube v Košiciach, pričom signalizačné zariadenie v súvislosti s monitorovacím zariadením žalovaného jej signalizovalo blízkosť žalovaného, ktorý sa nachádzal v klube. Napriek tomu žalobkyňa chcela aj s 15ročnou dcérou Jesicou sa dostať do vnútra, ale SBSkár je oznámil, že žalovaný zakázal, aby ich pustili dnu, preto aj s dcérou odišli. Ďalej uviedla, že 8.1.2024 okolo 21:30 hod. išlo s dcérou Jesicou z Prešova do Košíc autom a na diaľnici ich predbehol žalovaný. 18.1.2024 opäť s dcérou čakala na autobusovej stanici v Prešove, kde autom prišiel aj žalovaný, zastavil pri rampe a zhruba 10 minút na nich svietil a to napriek tomu, že signalizačné zariadenie hlásilo jeho blízkosť a preto zavolała políciu. Keď to dcéra telefonicky oznámila žalovanému odišiel. Na záver žalovaná potvrdila, že ani v jednom prípade, ktoré sú popísané vyššie neprišla do kontaktu so žalovaným, ani sa jej nevyhrážal, ale napriek tomu sa cítila ohrozená.

11. Žalobkyňa uplatnila nárok titulom ochrany osobnosti.

12. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

13. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

14. Právo na ochranu osobnosti je upravené viacerými právnymi inštitútmi a zákonmi pokrývajúcimi špecifickú oblasť konkrétnej zložky ochrany osobnosti. Okrem už spomínaného Občianskeho zákonníka je to predovšetkým trestný zákon, zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ale aj zákon č. 365/2004 Z.z. antidiskriminačný zákon, autorský zákon č. 180/2015 Z.z. a pod. Každý z právnych inštitútov chrániacich niektorú zo zložiek osobnosti človeka má pritom svoje špecifické podmienky uplatnenia.

15. Ako už súd uviedol, žalobkyňa uplatnila nárok na zákaz priblíženia žalovaného s poukazom na § 11 Občianskeho zákonníka, teda titulom práva na ochranu osobnosti. Tento právny inštitút tak ako to vyplýva z § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka dáva možnosť využitiu troch prostriedkov súdnej ochrany a to konkrétne formou reštitučnej žaloby, ktorou žalobca uplatňuje právo na odstránenie následkov neoprávnených zásahov do jeho osobnosti alebo vo forme satisfakčnej žaloby zabezpečujúcej právo na poskytnutie primeraného zadostučinenia alebo formou negatívnej žaloby, ktorou sa žalobca domáha upustenia od neoprávnených zásahov. Uloženie zákazu priblíženia žalovaného však nie je možné podradiť pod žiadny spôsob ochrany práva na ochranu osobnosti v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. Najviac sa síce približuje negatívnej žalobe, keďže v podstate ide o zdržanie sa priblíženia žalovaného k žalobkyni, ale je potrebné si uvedomiť, že samotné priblíženie žalovaného k žalobkyni nie je neoprávneným zásahom do ochrany osobnosti žalobkyne. Môže ním byť len konkrétne agresívne správanie žalovaného zasahujúce do práva žalobkyne na ochranu jej života, zdravia a práva na súkromie. V každej negatívnej žalobe teda musia byť už v žalobnom petite uvedené konkrétne neoprávnené zásahy žalovaného do osobnosti žalobkyne, ktorých by sa mal žalovaný zdržať a ktoré spočívajú v jeho atakoch na fyzickú či psychickú integritu žalobkyne. Samotné priblíženie žalovaného k žalobkyni takýmto atakom rozhodne nie je.

16. Stanovenie zákazu priblíženia rozsudkom súdu v občianskoprávnom konaní by malo charakter trvalého obmedzenia ústavného práva žalovaného na slobodu jeho pohybu zaručeného článkom 23 Ústavy SR. Takýto zákaz by platil do budúcnosti a to bez možnosti jeho zmeny či zrušenia. Každé ústavné právo však môže byť obmedzené len na základe zákona, teda aj k obmedzeniu práva pohybu môže dôjsť len zákonom a to podľa platnej legislatívy prichádza do úvahy predovšetkým udelením sankcie v rámci trestného konania a pokiaľ ide o občianskoprávne konanie len v rámci neodkladného opatrenia vydaného podľa § 324 ods. 1 a § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, pri ktorom zákon však upravuje aj možnosť jeho neskoršieho zrušenia s poukazom na § 334 CSP. Pri stanovení zákazu priblíženia rozsudkom v občianskoprávnom konaní však zo zákona nevyplýva možnosť zmeny, či zrušenia takto stanoveného zákazu. Súd považuje za logické, že nie je možné natrvalo obmedziť ústavné právo slobody pohybu

žalovaného, k čomu by došlo v prípade, ak by súd tejto žalobe vyhovel. Takýto rozsudok by znamenal vylúčenie možnosti strán napraviť svoj narušený vzťah, prípadne aj obnoviť spolužitie, čo predstavuje ďalší logický argument pre zamietnutie žaloby. Súd pritom rozhodne nepopiera právo žalobkyne na ochranu pred násilným správaním žalovaného, je však potrebné, aby žalobkyňa si vybrala vhodnú právnu formu požadovanej ochrany, čomu táto žaloba nezodpovedá, nezodpovedá totiž ustanoveniu § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka a je uplatnená v rozpore s právnou úpravou. Žalobkyňa má možnosť, avšak len v prípade, ak by žalovaný sa znovu dopúšťal neoprávnených zásahov do jej telesnej či duševnej integrity a to aj potom, čo dôjde k zrušeniu už spomínaného neodkladného opatrenia nariadeného súdom, o čom súd musí rozhodnúť s poukazom na § 335 ods. 1 a § 336 ods. 4 CSP podať znovu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom zákazu priblíženia sa žalovaného, avšak bez stanovenia nejakého obmedzenia vrátane podania žaloby vo veci samej, ktorá pri tomto druhu neodkladného opatrenia nemá opodstatnenie. Žalobkyňa má tiež možnosť domáhať sa svojho práva aj v rámci trestného konania napr. pri trestnom čine nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Trestného zákona alebo nebezpečného prenasledovania podľa § 360a Trestného zákona s možným uložením probačného dohľadu pri podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody s príkazom zákazu priblíženia k určenej osobe na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov podľa § 51 ods. 4 písm. a/ Trestného zákona.

17. Súd na záver dodáva, že totožný právny záver vedúci k zamietnutiu žaloby o uloženie zákazu priblíženia vyslovil aj Krajský súd v Košiciach vo viacerých svojich rozhodnutiach napr. 2Co/18/23 zo dňa 9.2.2023, 9Co/27/22 zo dňa 28.6.2023, 6Co/26/22 zo dňa 4.4.2022.

18. Súd teda s poukazom na vyššie uvedené dôvody žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

19. Keďže súd žalobu zamietol, musel týmto rozsudkom zároveň zrušiť aj neodkladné opatrenie, ako to vyplýva z § 336 ods. 4 CSP v nadväznosti na § 335 ods. 1 CSP.

20. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s použitím § 257 CSP. Vo veci bol úspešný žalovaný, preto žalobkyňa nárok na náhradu trov konania nevznikol na rozdiel od úspešného žalovaného, ktorému však súd tento nárok nepriznal, keďže žalovanému preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.